

Gebed valt niet onder de gezondheidsinspectie

Hoewel minister Ab Klink (Volksgezondheid) tot voor kort volhield dat overheidsinspecties bij christelijke gezingsdiensten „gecompliceerd” zijn vanwege de godsdienstvrijheid, blijkt nu dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg al in 2004 evangelist Jan Zijlstra en diens gemeente in Leiderdorp doorlichtte. De uitkomst: geen bezwaar.

door onze redacteur
Aldwin Geluk

DEN HAAG – „Op de vraag of hij niet bang is om valse hoop te geven omdat hij adverteert met genezing, zegt de heer Zijlstra dat er door God mensen genezen op bijeenkomsten. Niet door hem, want dan zou hij God zijn.” De Inspectie voor de Gezondheidszorg, het overheidsorgaan dat toezicht houdt op artsen en therapeuten, oordeelde in 2004 onder meer op basis van deze uitspraak dat evangelist Jan Zijlstra uit Leiderdorp „zich niet

bezighoudt met interventie in reguliere medische behandelingen”. Bovendien constateerde de Inspectie dat bij de nazorg van Zijlstra’s gezingsdiensten een arts betrokken is, bevestigde de Inspectie destijds per brief aan Zijlstra.

Geloofsvrijheid

Daarmee had de Inspectie, die na het lezen van folders waarin Zijlstra mensen genezing beloofde een kijkje kwam nemen in Leiderdorp, geen reden om stappen tegen hem te nemen. „De inspectie sluit hiermee het dossier.” Uit het gespreksverslag bij de brief, blijkt dat Zijlstra destijds tegenover de inspecteur heeft verklaard dat hij zichzelf niet als genezer beschouwt, maar dat hij slechts „de genezing van God doorgeeft”. Zijlstra benadrukte mensen „nooit te adviseren niet meer naar een arts te gaan of met medicijnen te stoppen”. Het bezoek van de Inspectie aan de kerk van Zijlstra is opmerkelijk, omdat christelijke gemeen-

ten helemaal niet tot het werkteerrein van de Inspectie behoren. Vorig jaar ontstond er in Amsterdam onrust na berichten over genezingdiensten van pinkstergemeenten waar hiv-patiënten genezing zou worden beloofd. Na Kamervragen schreef minister Klink (Volksgezondheid) in december dat overheidsoptreden hiertegen „gecompliceerd” lag. „Het raakt aan de geloofsvrijheid en de keuzevrijheid van mensen.” Reguliere artsen en therapeuten kunnen probleemloos door de Inspectie onder de loep genomen worden, maar „ten aanzien van niet-reguliere zorg heeft de IGZ deze bevoegdheden niet”. Vorige maand beloofde Klink in een brief aan het Amsterdamse gemeentebestuur echter toch een onderzoek naar de Amsterdamse ‘hiv-healings’. Kamervragen waarin Klink om opheldering wordt gevraagd over deze koerswijziging, heeft hij nog niet beantwoord. Woordvoerder Wouter van der

Horst van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) constateert dat christelijke gezingsdiensten „op de grens liggen van het terrein dat de IGZ bestrijkt”. „Waar die grens precies ligt, dat is een politieke discussie, waar wij ons niet in mengen.” In het geval van Jan Zijlstra heeft de Inspectie volgens Van der Horst geconstateerd dat hij mensen de toegang tot artsen niet ontzegt en zich verder beroept op genezende kracht van God. Daarmee was voor de Inspectie de kous af, stelt de woordvoerder. „Heel simpel gezegd: wij kunnen geen toezicht houden op God. De Here aanroepen is niet verboden, iemand moedwillig schade berokkenen wel. Van dat laatste was destijds geen sprake.” ChristenUnie-Kamerlid Esmé Wiegman liet gisteren weten „niet moeilijk te gaan doen” over het onderzoek dat de Inspectie naar de kerk van Zijlstra blijkt te hebben uitgevoerd. „Volgens mij heeft dat alleen maar meer duidelijkheid gegeven.”

Als het goed is hebben kerken niets te verbergen, stelt Wiegman. „Als de Inspectie komt peilen wat er gebeurt, kan het wat mij betreft geen kwaad die gewoon te woord te staan. Wees open over wat je doet. We moeten oppassen dat we dit niet onnodig juridiseren.”

Kindergenezing

De gemeente van Jan Zijlstra kwam eind vorige week in de publiciteit, nadat PvdA-Kamerlid Khadija Arib speciale gezingsdiensten voor kinderen „heel kwalijk” noemde. Zij pleitte voor een onderzoek door de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Evangelist Zijlstra zelf liet gisteren weten dat er aan zijn werkwijze sinds 2004 niets is veranderd – en dat de uitkomst van zo’n onderzoek dus bij voorbaat vast staat. „Wij hebben niets te verbergen, ik ben bereid mij overal waar nodig te verantwoorden. Ik verwijs mensen altijd door naar een arts, ook als zij met kinderen bij mij komen.”

Zijlstra heeft de kindergenezingsdiensten, die tweemaal per jaar plaatsvinden, ingesteld voor ouders die zich met jengelende kinderen opgelaten voelen in de reguliere gezingsdiensten, legt hij uit. „Tijdens de kinderdiensten mogen de kinderen zoveel lawaai maken als ze willen. Dat is het enige verschil.” PvdA-Kamerlid Khadija Arib zei gisteren „er niets op tegen te hebben dat mensen bij een kerk troost zoeken in een moeilijke situatie”. „Maar als het gaat om ernstige ziekten, zoals aids of kanker, wil ik zeker weten dat gebedsgenezers mensen ook altijd verwijzen naar een reguliere arts.” Als het gaat om kinderen, ligt dat wat haar betreft nog gevoeliger. „Daarom wil ik dat de inspectie dit toch onderzoekt. Ook om zulke gemeenten vrij te pleiten als er niets aan de hand blijkt te zijn. Want er zijn wel degelijk gezingsbijeenkomsten waar mensen horen dat ze niet meer naar de dokter hoeven.”